

NIEUWS | 08 september 2017

Zijn accountants en controllers op weg naar een duurzame toekomst?

 Leestijd van ongeveer 6 minuten

 3 reacties

Zijn accountants en controllers op weg naar een duurzame toekomst? Hoe ziet de omgeving eruit waarin accountants en controllers in de toekomst moeten functioneren? Dat onderwerp stond op 6 september centraal, tijdens een bijeenkomst van NBA-VRC met als thema 'Are we fit for the future?'

Adrie Boxmeer

Hans Hoogervorst, voorzitter van de International Accounting Standards Board, oud-minister onder meer van Financiën en oud-AFM-voorzitter, vindt de situatie vergelijkbaar met 2007, vlak voor de bankencrisis. "De banken hebben weliswaar sindsdien hun financiële reserves vergroot. In Europa hebben ze nu gemiddeld vier procent eigen kapitaal, in de VS zes procent. Dat is een vooruitgang met 2007. Maar het is nog steeds te weinig. Er hoeft maar iets te gebeuren en het gaat weer mis."

LAATSTE NIEUWS

NIEUWS | *Vandaag*

Meer bedrijven kiezen voor Nederland door aanhoudende onzekerheid over brexit

NIEUWS | *23 augustus 2019*

Sports Direct in gesprek met MHA Macintyre Hudson

NIEUWS | *23 augustus 2019*

Kamervragen over rol accountant bij misstanden Privazorg

NIEUWS | *23 augustus 2019*

VEB schikt met voormalige bestuurders en commissarissen Innoconcepts

NIEUWS | *23 augustus 2019*

'Arbeidsmarkt voor freelancers zwakt af'

MEER NIEUWS

Vacatures

Zoek vacatures

Powered by

Finance.nl
De vacaturesite voor financiers

Volgens Hoogervorst heeft de stimuleringspolitiek van de Europese Bank verregaande gevolgen. "Het werkte in de zin dat de rente laag is gebleven. Maar tegen welke prijs? Voor de pensioenfondsen pakte het dramatisch uit. In de jaren negentig hadden ze een dekkingsraad van 140 procent. Nu zitten velen rond de honderd procent of zelfs eronder, veel te weinig met het oog op toekomstige salarisstijgingen."

Heilige koe

Het grootse gevaar vindt Hoogervorst de schuldenlast van landen. "Zolang de rente laag is en geld bijna gratis kijken regeringen wel uit om politieke risico's te nemen door fors te bezuinigen. Een ander probleem zijn de particuliere schulden. Nederland heeft de staatsschuld redelijk onder controle, maar de hypotheekschulden zijn enorm hoog. De hypotheekrenteaftrek is inmiddels aangepakt, maar nog veel te weinig. De regering moet de historisch lage rente benutten om door te pakken. In Groot-Brittannië heeft Thatcher de hypotheekrente binnen een paar jaar afgebouwd. Daar is niemand slechter van geworden."

De oud-VVD-politicus stak de hand ook in eigen boezem. "Ik vind dat mijn partij Nederland veel goeds heeft gebracht, maar we zijn wel veel te lang achter de heilige koe van de eigen woning blijven lopen. We moeten van die schuldverslaving af. Maar de politieke kans daarop is, ik zeg het eerlijk: nul."

Brexit

Europa-correspondent en columnist Caroline de Gruyter werkte voor NRC Handelsblad in diverse landen. Haar stelling voor de bijeenkomst: door de globalisering staat de democratie onder druk. "De Poolse regering wilde het pensioensysteem veranderen. De oppositie verzette zich hier fel tegen. Dat haalde niets uit. Pas toen Pimco protesteerde, veranderde de regering de plannen. De EU wilde dat Zwitserland het bankgeheim ophief. Het land weigerde dat, totdat Wall Street ingreep. In Griekenland kwam naar aanleiding van de EU-bezuinigingen het linkse Syriza aan de macht, die vervolgens niets anders kon dan door te gaan met te bezuinigen. Conclusie: doordat landen economisch steeds meer samensmelten, hebben burgers het nakijken."

	PGGM zoekt een (junior) Kwantitatief Analist Manager Selectie in Zeist	
	European Investment Bank zoekt een Derivatives Quantitative Analyst in Luxembourg	
	De Heus Animal Nutrition BV zoekt een Global Business Development Analyst in Ede	
	Rijksoverheid zoekt een Senior beleidsmedewerker treasury in Den Haag	
	Lidl Nederland zoekt een Specialist General Ledger in Huizen	

De grootste verandering voor de EU is uiteraard de brexit. De Gruyter: "Nederland is een bondgenoot kwijtgeraakt. Als Den Haag vroeger iets wilde bereiken binnen de EU dan belde men met Londen. Had men die over de streep getrokken dan waren we als klein land al een heel eind. Dat is voorbij. Niets voor niets bezochten Nederlandse diplomaten de afgelopen tijd diverse kleine EU-landen op zoek naar nieuwe bondgenoten. We moeten ons gaan richten op Duitsland, Frankrijk en Spanje. Als uw werkzaamheden internationaal zijn georiënteerd, dan raad ik u aan dat ook te doen."

Hopen dat het Verenigd Koninkrijk op haar schreden terugkeert en de brexit afblaast, heeft geen zin. De Gruyter: "Dat moeten we ook niet willen, want wat voor Engeland krijgen we er dan voor terug? Een land dat de hete adem van de *brexeteers* voortdurend in de nek zal voelen. Een land dus dat nog minder dan de afgelopen jaren bereid zal zijn om concessies te doen. Daar heeft de EU geen enkel belang bij."

Te druk

Welke economische ontwikkeling staat ons te wachten? Is men optimistisch over de groei van het eigen bedrijf? Vragen die de aanwezigen konden beantwoorden tijdens een digitale enquête onder leiding van beursanalist Kees de Kort.

41 procent verwacht dat de groei van de economie zich voorzet op het huidige niveau, 28 procent voorziet een grotere groei, twintig procent een afvlakking terwijl elf procent problemen verwacht. Voor de eigen organisatie gaat negentien procent uit van een verbetering, 48 procent denkt dat er weinig verandert, 29 procent voorziet mindere resultaten en vier procent moeilijke tijden.

Opvallend is dat ruim tweederde van de aanwezigen zegt bezig te zijn met een eventuele volgende economische crisis, waarbij 39 procent dat permanent doet. Ook geeft 35 procent aan 'zich voldoende met de lange termijn toekomst van hun organisatie bezig te houden om niet te worden verrast'. Kees de Kort, met een lach: "Dat hoop ik dan maar voor u. Maar als ik zie dat 33 procent aangeeft zich te weinig met de toekomst bezig te houden en elf procent het er zelfs te druk voor heeft, dan stemt mij dat niet optimistisch."

Hoe belangrijk is duurzaamheid voor de aanwezigen in hun rol als ondernemer? 43 besteedt er naar eigen zeggen de nodige aandacht aan, 42 procent vindt het belangrijk, tegen 22 procent die er weinig aan doet en elf procent waarbij duurzaamheid een marginale rol speelt.

Triple P

Het is koren op de molen van Herman Wijffels, oud-voorzitter van de Rabobank, ex-bewindvoerder bij de Wereldbank, oud-voorzitter van de SER. Tegenwoordig is hij verbonden aan het Sustainable Finance Lab. Volgens Wijffels gaat het meer dan ooit om 'Triple P' in het zaken doen: zorg niet alleen voor Profit, maar ook voor Planet en People. "Ook jullie als financiële mensen krijgen daarmee te maken, omdat het huidige economische systeem disfunctioneert. Er wordt stelselmatig ingeteerd op natuurlijke bronnen. Rond de eeuwwisseling schreef ik een SER-rapport over maatschappelijk verantwoord ondernemen. Toen ging het om de eerste generatie MVO: prima als je als ondernemer winst maakt, maar het mag niet ten koste gaan van het milieu en de werknemers."

Het MVO-denken is inmiddels een stap verder. Wijffels: "Nu is het niet meer voldoende dat je geen schade veroorzaakt aan de twee andere P's. Je moet als ondernemer waarde creëren, niet alleen voor je bedrijf, maar ook voor het milieu en de werknemers. Tot 2000 golden de millenniumdoelen op het gebied van onder meer onderwijs, welvaart en gezondheidszorg. Die doelen zijn in grote lijnen gehaald. Nu zijn er 17 nieuwe *Sustainable Development Goals*. Steeds meer bedrijven omarmen die. Zo wil Philips op het gebied van gezondheidszorg eraan bijdragen dat in 2025 drie miljard mensen een beter leven leiden."

Niet pessimistisch

Circulaire economie is het toverwoord van de toekomst. Alle producten moeten uiteindelijk opnieuw worden gebruikt. Daar ligt een taak voor accountants en controllers. Wijffels: "Jullie moeten in kaart brengen hoe die stromen verlopen. Er is nog veel te doen, want de plus bij Profit wordt volledig tenietgedaan door de min bij Planet en People. Met andere woorden: onze manier van produceren levert nog steeds maatschappelijke schade op."

Overigens is Wijffels niet pessimistisch wat betreft de toekomst. "Waarom is de mens op aarde zo'n dominante factor geworden? Omdat hij zich telkens weet aan te passen aan veranderende omstandigheden. Dat zal ook deze keer gebeuren. Dat hiervoor eerst nog een paar rampen nodig zijn, daarover maak ik mij geen illusies."

Reacties

Deel dit artikel

GERELATEERD

NIEUWS | 10 juli 2019

Banken zetten klimaatkrabbel, details onbekend

Nederlandse financiële instellingen hebben woensdag hun handtekening gezet onder afspraken die moeten bijdragen aan de klimaatdoelen van Parijs, maar veel blijft nog onduidelijk. →

 x 1

NIEUWS | 03 juli 2019

Tweederde bedrijven mist deadline informatieplicht energiebesparing

22 duizend bedrijven hebben voor 1 juli aan de overheid laten weten welke energiebesparende maatregelen zij nemen, terwijl dit er volgens de overheid ongeveer 50 tot 60 duizend hadden moeten zijn. →

 x 0

NIEUWS | 03 juli 2019

KPMG: 'Onvoldoende oog voor klimaatrisico's op de beurs'

Nederlandse beursgenoteerde bedrijven hebben onvoldoende oog voor de klimaatrisico's die zij lopen. Vooral bedrijven in niet-financiële sectoren onderkennen in beperkte mate de belangrijkste klimaatrisico's die zij lopen met hun activiteiten. →

 x 0

NIEUWS | 01 juli 2019

Gemengde reacties op Klimaatakkoord

Op 28 juni heeft het kabinet het definitieve klimaatakkoord gepresenteerd. Ten opzichte van de oorspronkelijke plannen worden huishoudens ontzien. Voor de industrie komt er een beperkte CO₂-heffing. De reacties op het akkoord zijn gemengd. →

 x 0

OPINIE | 24 juni 2019

Naar een nieuwe balans

Zoeken naar evenwicht: een belangrijke factor in ons bestaan. Al helemaal als het gaat om het denken over een duurzame toekomst, waarin de balans nogal eens doorslaat. →

🗨️ x 2 👍 28 🗨️ 10

Lucas Geusebroek

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel op MijnNBA.nl](#).

Upgrade naar een [ondersteunde browser](#) om een reCAPTCHA-uitdaging te ontvangen.

[Waarom gebeurt dit?](#)

Privacy - Voorwaarden

Accountant is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

NBA

ACCOUNTANT.NL

Home

Nieuws

Opinie

Carrière

Feiten en cijfers

Artikelen

THEMA'S

Aansprakelijkheid

Arbeidsrecht

Corporate governance

Externe verslaggeving

Fiscaal

Fraude in praktijk

Accountantsdag

Assurance

Dag van de Financial

Financiële instellingen

Flex-bv

ICT

Arbeidsmarkt

Beroep met toekomst

Derivaten

Financiering

Fraude en witwassen

Integrated reporting

Kantoormanagement	Kwaliteit en toezicht	Lerend vermogen
Mkb	Ondernemingsrecht	Onderzoek en wetenschap
Opleiding	Overheid	Pensioen
Privacy	Professioneel-kritische instelling	Publiek belang
Samenstellen	SBR	Semi-publieke sector
Statistical auditing	Subsidies	Van de Helpdesk

Accountant maakt gebruik van cookies om de website te analyseren en te verbeteren en om advertenties te tonen. Door op 'akkoord' te klikken geeft u toestemming voor het gebruik van cookies. In de [cookieverklaring](#) vindt u meer informatie over het gebruik van [Twitter](#) cookies op deze site. [NBA.nl](#)

Akkoord